

ሓባሬታ ብዛዕባ ኮቪድ-19

ነቶም ናብ ሕቡራት
መንግስታት ኣሜሪካ ሓደስቲ
መዳእተኛታት ዝኾኑ ሰባት

ንምስማዕ ስማርት ቴሌፎንክ
ተጠቐምክ ስካን ግባር

»» መጠቃለሊ

ኮቪድ-19 ከቢድ ሕመም እዩ።

ንኻልኦትን ንገዛእ ርእስኻን ከብ ኮቪድ-19 ክትከላኸል ትኽእል ኢኻ።

ብዝበለጸ ንምክልኻል ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ውሰድ።

መርመራ ኮቪድ-19 ምግባር ንማሕበረሰብና ውሑስ ዝገብር እዩ።

እንተደኣ ሓሚምካ ኣብ ገዛኻ ጽናሕን መርመራ ግበርን።

ሕመምካ ከቢድ ናይ ምኃን ልዑል ተኽእሎ ዘለዎ እንተኾይኑ ናብ ወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ደውል።

ናብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ኣብ እትጎዓዘሉ ግዜ ውሕስነትካ ሓሉ።

ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ኣገልግሎት ክንክን ጥዕና ክትረክብ ትኽእል ኢኻ።

ኮቪድ-19 ከቢድ ሕመም እዩ።

» ኮቪድ-19 ከቢድ ሕመም እዩ።

ኮቪድ-19 ከብ ሰብ ናብ ሰብ ብኣዩር ኣቢሉ ብዝመሓላለፍ ቫይረስ ዝመጽእ ሕመም እዩ። ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ልዕሊ 1 ሚልዮን ዝኾኑ ሰባት ብሰንኪ ኮቪድ-19 ህይወቶም ዝሰኣኑ ኮይኖም፣ ክሰብ እዞ ሰባት ድማ ብተሓት ሰባት መዓልታዊ በዚ ሕመም ይልክፉ ኣለዉ። ግዝኣታትንን ከባቢያዊ መንግስታትን ኮቪድ-19 ብዝምልከት ዝተፈላለዩ ሕግታት ክህልዉዎም ይኽእሉ እዮም።

እቲ ኣገልግሎት ዝህበካ ኣካያዲ ጉዳይካ ዝኾነ ሰራሕተኛ ኤጀንሲ ዳግሙ-ምጥያስ ነቶም ን ኮቪድ-19 ዝምልከቱን ሓደሽቲ ሕግታትን፣ ንነብስኻን ንስድራቤትኻን ብውሕስነት ከመይ ክትዕቅብ ከምትኽእል ዝሕብር ሓበሬታን ኣብ ምርካብ ክትግዘካ ይኽእል እዩ።

ኣብ ዝኾነ ሰዓት ብኮቪድ-19 ክትልክፍ ተኽእሎ ኣሎ፣ ዋላ ኣብ ጉዕዞ እንዳሃለኻ። ብኮቪድ-19 ክትሓምም ትኽእል ኢኻ። ፈጻምካ ዝሓመምካ ኮይኑ ዘይክስምዓካ ስለዝኽእል ድማ ዘይክትፈልጡ ትኽእል ኢኻ። እዚ ድማ ናብ ስድራቤትካ፣ ዮዕሩኽትኻን ማሕበረሰብን ብሓፈሻ ሓዊሱ ናብ ካልኣት ሰባት ክተመሓላልፍ ዘለካ ተኽእሎ ዓብዪ ይገብር።

እቲ ጽቡቕ ነገር ግን፣ ንገዛእ ርእስኻን ንኻልኣትን ክትከላኸል ዝኽእሉ ብተሓት መገድታት ኣለዉ።

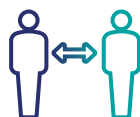
» ንኻልኦትን ንገዛእ ርእስኻን ካብ ኮቪድ-19 ክትከላኸል ትኽእል ኢኻ።

ካብ ገዛኻ ርሒቕኻ ኣብ ትግዳዎ ግዜ ኣፍንጫኻን ኣፍካን ብማስክ ሸፍን።

- ኣብ ውሽጢ ገዛ ናይ ህዝባዊ ቦታታት ክትከውን ከለኻ ማስክ ምግባር ንነብስኻን ንኻልኦትን ካብ ኮቪድ-19 ክትከላኸል የኽእል እዩ።
- ማስክ ክትገብር ከለኻ፣ እቲ ቫይረስ ኣብ ኣዩር እንተሎ እኳ ንውሽጢ ብምስትንፋስኻ ናይ ምሕማም ተኸእሎኻ ኣዘዩ ውሑድ እዩ።
- ኮቪድ-19 ከም ሓመምካ ዘይክትፈልጦ ትኽእል ኢኻ ምኽንያቱ ኩሉ ሰብ ሕማም ስለዘይስምም። በዚ መሰረት ማስክ እንተ ጌርካ ነቲ ቫይረስ ናብ ካልኦት ናይ ምምሕልላፍ ተኸእሎኻ ዝነኣሰ ክኸውን ይገብሮ።
- ካብ ክፍሊት ናጻ ዝቐርቡ ማስክታት እንተሃልዩዎም ነቶም ኣብ ከባቢኻ ዝርከቡ መደበራት መድሓኒት ሕተቶም።

ማስክታት ዉጽኢታዊ ንኽኹኑ ብግቡእ ክግብሩ ኣለዎም።

- ነቲ ማስክኻ ኣብ ልዕሊ ኣፍንጫኻን ኣፍካን ግብሮ
- ኣዩር ብላዕሊ ወይ ብጎኑ ከም ዘየልሑሑኽ ኣረጋግጽ
- ማስክ ብጽፋይ ኣእዳዉካ ልበስን ኣዉጽኦን
- ማስክኻ ኣብ ገጽካ ከሎ ኣይትተንክፎ
- ጨርቕኻ ወይ ካልእ ዳግማይ ክትጥቀሙሉ እትኽእል መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን እንተወሓደ መዓልታዊ ኣጽርዮ
- ነቲ ተጠቐምካ ዝድርብ ማስክኻ ሓንሳእ ጥራይ ተጠቐምካ ጎሓደ
- ርጥብ ዝበለ ወይ ረሳሕ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን ብኡንብኡ ብጽፋይ ደረቕ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን ተክኣዮ
- ነቶም ዕድሜኦም 2 ዓመትን ካብኡ ንላዕልን ዝኹኑ ህጻናት ማስክ ክገብሩ ምሃሮም።

ቦታን ርእሶታትን ወስኽ

ብኮቪድ-19 ንኺይትሓምም፡ ካብ ጽዑቕ ቦታታት ክትርእኹኹ ወይ ኣብ መንጎኻን ኣብ መንጎ ካልኦትን ርእሶታት ክትሕሉ ከድልዩካ እዩ።

ጽፋይ ኣዩር ርኽብ

ኮቪድ-19 ካብ ኣብ ደገ ብዝበለጸ ኣብ ውሽጢ ገዛውቲ ኣብ መንጎ ሰባት ብቐሊሉ ይመሓለለ። ኣብ ደገ ግዜ ኣሕልፍ ወይ ድማ፣ ን መስኮታትን ናይ ኣዩር መዝሓሊታትን ብምጥቃም ጽፋይ ኣዩር ናብ ገዛ ክኣቱ ግብር።

ኣእዳውካ ኣዘውቲርካ ኣጽርይ

ብፍላይ ኣብ ህዝባዊ ቦታ ድሕሪ ምጽናሕኻ፣ ኣፍንጫኻ ድሕሪ ምጽፋይኻ፣ ድሕሪ ምስዓልካ ወይ ምስ ኣህንጠስካ ን ኣእዳውካ ኣዘውቲርካ ብማይን ሳሙናን ተጠቐምካ ን20 ሰከንድ ተሓጸብ። እንተዓ ኣእዳውካ ክትሕጸብ ዘይትኽእል ከይንካ፣ ናይ ኢድ ሳኒታይዘር ምጥቃም ጽቡቕ ኣማራጺ እዩ።

ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ውሳኔ

» ብዝበለጸ ንምክልኻል ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ውሳኔ።

ብሰንኪ ኮቪድ-19 ብኸቢድ ንክይትሓምምን ኣብ ሆስፒታል ንክይትድቅስን ዝሕግዙኻ ክታበታት ኣለዉ። ኣብ ከባቢ ኢድካ ዝወሃቡ ክታበታት ሰብነትካ ከመይ ኣቢሉ ን ከም ኮቪድ-19 ዝኣምሰሉ ሕማማት ክዋጋእ ከምዝኽእል ዘምህሩ እዮም። ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ንምጥቓም ውሑሳትን ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ድማ ን በጽሒ፣ ህጻውንቲን ናጽላታትን ክቐርቡ ዝኽእሉ እዮም።

ክታበታት:

- **ውሑሳት እዮም:** እቶም ክታበታት ነቶም ካብ ዝተፈላለዩ ናይ ዘርኢ፣ ብሄር፣ ዕድሙን ኩነታት ጥዕናን ድሕረ ባይታታት ዝመጹ ሰባት ውሑሳት ምዃናም ተረጋጊጹ እዩ። ብኮቪድ-19 ምሕማም ካብ ብሰንኪ ምውሳኔ ክታበት ዝብርትዕ ሓደገኛ ሕልጻላኻት ከስዕብ ዝሰፍሉ ተኸእሎ ኣሎ። ክታበታት ኮቪድ-19 ነተን ነፍሰጻር ዝኸና ወይ ህጻን ዘጥቡዋ ኣደታት ውሑሳት እዮም።
- **ውጽኢታውያን እዮም:** ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ብዝግባእ ዝሰርሑ እዮም። መብዛሕትኦም እቶም ብሰንኪ ኮቪድ-19 ብኸቢድ ዝሓሙ ሰባት ክታበታቶም ግዜኦም ሓልዮም ዘይወሰዱ እዮም። ዋላ እንተ ሓመምካ፣ እቶም ክታበታት ዳርጋ ንኹሎም እቶም ነቶም ክታበት ዝወሰዱ ሰባት ብኸቢድ ንክይሓሙ ወይ ከይሞቱ ይከላኸሉ እዮም።

ገለ ሰባት ክታበቶም ምስ ወሰዱ ጎናዊ ሳዕቤናት ከጋጥሙዎም ይኸእሉ እዮም። ካብ 1-3 ንዝኸኑ መዓልቲታት ናይ ሕማም ስምዒት ክህሉ ንቡር እዩ። ጎናዊ ሳዕቤናት ማለት እቲ ሰብነትካ ኣንጻር እቲ ቫይረስ መከላኸሊ ይሃንጽ ኣሎ ማለት እዩ። እቶም ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ዝህቡዎም ረብሓታት ካብ ቶም ክጋጥሙ ዝኸእሉ ጎናዊ ሳዕቤናት ኣዝዮም ዝዓብዩ እዮም።

ክታብታትካ እዋንካ ሓሊኻ ውሰድ

ቅድሚያ ዳግመ-ምጥያስ ናይ ኮቪድ-19 ክታብታትካ ውሰድ

ናይ'ቶም ክልተ ግዜ ዝውሰዱ ክታብታት (ከም ሞደርና፣ ፋይዘር ወይ ኖቫክስ) ክልቲኡ ልክዒት ብምውሰድ፣ ወይ ድማ ናይ'ቶም ሓይ ግዜ ጥራሕ ዝውሰዱ (ከም ጆንሰንን ጆንሰንን) ሓይ ልክዒት ክታብት ብምውሰድ ናብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ኣብ እትጎዓዘሉ ግዜ ንገዛእ ርእሰኻን ነቶም ኣብ ዙርያኻ ዝርከቡ ሰባትን ካብ ኮቪድ-19 ክትከላኸል ትኽእል ኢኻ። ክታብት ምውሰድ ካብ'ዚ ብተወሰኺ ኣብ ጉዕዞኻን ኣብ ዳግመ-ምጥያስን ምድንጓዳዮት ከይገጥሙኻ ይሕግዘካ እዩ።

መበራትዒ ክታብታት ብምውሰድ ካብ ኮቪድ-19 ንገዛእ ርእሰኻ ሓሉ

ናይ ኮቪድ-19 ክታብታትካ እዋኖም ሓሊኻ ምውሰድ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እንተደኣ ንኹሎም ክታብታትካ እዋኖም ሓሊኻ ትወስዶም ኮይንካ፣ ብሰንኪ ኮቪድ-19 ብኸቢድ ናይ ምሕማም፣ ኣብ ሆስፒታል ምድቃስ ወይ ናይ ምሚት ተኸእሎኻ ኣዝዩ ጸቢብ እዩ። እዋንካ ሓሊኻ ክታብት ምውሰድ ማለት፣ ክልቲኡ ልክዒታት ክታብት ምውሰድን፣ ንዝኾነ ክትወስዶ ዝምከር መበራትዒ ወይ ቡስተር ምውሰድን ማለት እዩ።

መበራትዒ/ቡስተር ክታብታት፡ ክታብታትካ ምሉእ ብምሉእ ድሕሪ ምውስድካ፡ ካብ ኮቪድ-19 ተሓሊኻ ንኸትጸንሕ ዝሕግዞ እትወስዶም ክታብታት እዮም። ነቲ ክልኣይ ልክዒት ናይ በዓል ክልተ ልክዒት ክታብታት(ሞደርና፣ ፋይዘር ወይ ኖቫክስ) ምስ ወሰድካ ወይ ናይ በዓል ሓይ ልክዒት ክታብት (ከም ጆንሰንን ጆንሰንን) ቀዳማይ ልክዒትካ ምስ ወሰድካ ድሕሪ ሓደት ኣዋርሕ እቲ ቡስተር ክትወስዶ ኣለካ።

» መርመራ ኮቪድ-19 ምግባር ንማሕበረሰብና ውሑስ ዝገብር እዩ።

ናይ ኮቪድ-19 ምልክታት እንተለዉኻ ንምፍላጥ ሰብነትካ ተኸታተል። ክታበት ምስ ወሰድኻውን ብ ኮቪድ-19 ክትሓምም ተኸእሎ ኣሎ። ምልክታት ኮቪድ-19 ነዞም ዝስዕቡ ዘጠቓለሉ እዮም፡

- ሰዓል፣ ሕጽረት ትንፋስ ወይ ኣብ ምስትንፋስ ምጽጋም
- 100.4°F/38°C ወይ ልዕሊኡ ዝዓቀኙ ረስኒ
- ምሒር ድኻም ወይ ሓይሊ ምስኣን
- ነድሪ ጎሮሮ
- ነፋጥ ወይ ምዕባስ ኣፍንጫ
- ቃንዛ ጫዋዳታት ወይ ቃንዛ ሰብነት
- ተምላስ ወይ ውጽኣት
- ሕማም ርእሲ
- ሓድሽ ዝኾነ ናይ ምሽታትን ናይ ምስትምቓርን ክእለት ምስኣን

ናይ ኮቪድ-19ን ናይ ወቕታዊ ኢንፍሉዌንዛን (ጉንፋዕ)ን ምልክታት ኣዝዮም ዝመሳሰሉ እዮም።

ብ ኮቪድ-19፣ ጉንፋዕ ወይ ካልእ ናይ ሰዓል ቫይረስ ተለኪፍካ እንተኾንካ ክትፈልጠሉ ትኸእለሉ እንከ መንገዲ መርመራ ምግባር እዩ።

ንስድራቤትካን ማሕበረሰብካን ካብ'ቲ ሕማም ንምሕላው መርመራ ግበር

ዋላ እውን እንተ ተኸቲብካ፡ COVID-19 ክሕዘካ ይኸእል እዩ። ዋላ ሓንቲ ሕማም ስለ ዘይስምዓካ ድማ ከም ዝሓዘካ ኸይትፈልጥ ትኸእል ኢኻ። መርመራ ብምግባርን ውጽኢትካ ክሰብ ትፈልጥ ድማ ካብ ካልኣት ሰባት ብምርሓቕን፣ ናይ ኮቪድ-19 ዝረግሐ ጠጠው ኣብ ምባልን ንማሕበረሰብካ ኣብ ምክልኻልን ክትሕግዝ ትኸእል ኢኻ። ዓባይትን ቈልዑን ህጻናትን ሓዊስካ ዝኹነ ይኹን ሰብ ክምርመር ይኸእል እዩ።

እዞም ዝስዕቡ ኩነታት እንተልዉ መርመራ ክትገብር ኣለካ፡

- ምልክታት እንተ ኣለዉኻ
- ኮሮና ምስ ዝሓሰ ሰብ ተራኪብካ እንተ ኔርካ
- ቅድምን ድሕርን ጉዕዞኻ
- ብዙሓት ሰባት ኣብ ዝርከቡሉ ገዛ ቅድሚ ምእካብን ድሕሪ ምእካብን
- ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ ኣብ ስራሕ ግዴታ እንተ ኹይት

ብዙሓት ቦታታት ኣገልግሎት መርመራ ይህባ

ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓኪም፡ ኣብ ናይ ማሕበረሰብ መመርመሪ ቦታ፡ ኣብ ስራሕ፡ ኣብ ቤት ትምህርቲ ፡ ኣብ ፋርማሲ ክትምርመር ትኸእል ኢኻ። ብዙሓት ፋርማሲታት እውን ባዕልኻ ኣብ ገዛ ኸትገብሮ ትኸእል መመርመሪ ኣለዉን። ብዛዕባ ኣብ ማሕበረሰብካ ዝርከቡ ካልኣት ናይ መርመራ ቦታታት ብዝምልከት ን IOM ወይ ነቲ ናይ ዳግሞ-ምጥያስ ኤጀንሲኻ ሕተት።

እቲ መርመራ ብስቱር እዩ ዝትሓዝ

ናይ መንበሪ ወረቐትካ ወይ ህላወ ናይ ሕክምና መድሕንካ ወይ መለላዪ መንነትካ ብዘየገድስ ብስቱር ዝትሓዝ ምርመራ ክትገብር ትኸእል ኢኻ።

ምርመራ ቅልጡፍን ውሑስን እዩ

ንስኻ ባዕልኻ ወይ እቲ ባዕል ሞያ ጥዕና ካብ ኣፍንጫኻ፡ ጎሮሮኻ፡ ወይ ጥፍጥፍካ ናሙና ክትወስዱ ትኸእሉ ኢኹም። ገለ መርመራታት ኣብ ውሽጢ ሒደት ደቓይቕ ውጽኢቱ ይፍለጥ እዩ። ገሊኡ ድማ ሓደ መዓልቲ ወይ ልዕሊኡ ዝኾነ ግዜ ክወስድ ይኸእል እዩ።

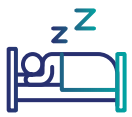

አብ ገዛኻ ጽናሕን መርመራ ግብርን

» ውጽኢት መርመራ እናተጸበኻ እንተደኣ ሓሚምካ ወይ ናይ ኮቪድ-19 ውጽኢት መርመራኻ ኣወንታዊ ምስ ዝኸውን፣ አብ ገዛኻ ጽናሕ።

ነቲ ናይ መርመራ ውጽኢት አብ ምጽባይ እንዳሃለኻ ወይ ዝኸነ ናይ ሕማም ስምዒት አብ ዝስመዓካ ግዜ ናብ ስራሕ፣ ቤት ትምህርቲ ወይ ናብ ዝኸነማሕበራዊ ንጥፈታት ከይከድካ አብ ገዛኻ ምጽናሕ፣ ንገዛእ ርእሰኻ፣ ንስድራቤትካን ንማሕበረሰብካን ካብ'ዚ ሕማም ንምክልኻል ክትገብርኩም ካብ እትኸእል ኣዝዮም ኣገደስቲ ጉዳያት እቲ ሓደ እዩ።

ዋላ እኪ ዝሓመምካ ከይኑ እንተዘይተሰመዓካ ብኮቪድ-19 ምስ ትሓምም ነዚ ክትገብር ኣገዳሲ እዩ። ብዙሓት ሰባት ንናይ ኮቪድ-19 ምልክታት አብ ገዛኦም ክሕክሙ ይኸእሉ እዮም። ዝኸነ መድሃኒታት ቅድሚ ምውሳድካ ነቲ ኣገልግሎት ዝህበካ በዓል ሞያ ጥዕና ኣዘራርብ።

መብዛሕትኦም ሰብ ሞያ ጥዕና ነዘም ዝስዕቡ ምኽርታት ይህቡ፡

- • መጠን ረስኒ ንምቕናስ ከም ኣሲታሚኖሬን ወይ ኢቡፕሮፊን ዝኣምሰሉ መድሃኒታት ምውሳድ
- • ሰብነትካ ነቲ ሻይረስ ክዋግኦ ንምሕጋዝ ንውሕ ንዝበለ ግዜ ዕረፍቲ ምግባር
- • ካብ ካልኣት ርሒቕካ አብ ገዛኻ ምጽናሕን፣ ነቶም አብ ዙርያኻ ዝርከቡ ሰባት ካብ'ቲ ሻይረስ ንምሕላው ድማ ማስክ ምግባር።
- • ብዙሕ ማይ ምስታይ
- • ብዝበለጸ ምቕት ክስመዓካ ምእንቲ ናይ ሰዓል መድሃኒት ምውሳድ። ናይ ሰዓል መድሃኒታት ነቶም ዕድመኡም 6 ዓመትን ልዕሊኡን ዝኸኖም ቆልዑ ክወስዱዎም ውሑሳት እዮም።

ካብ ኮቪድ-19 ቀልጢፍካ ክትሓዊ ዝሕግዙኻ ካልኣት መድሃኒታት እኪ እንተሃልዉ፣ ብፍላይ ብከቢድ ናይ ምሕማም ተኸእሎኻ እናዓበዩ ምስ ዝመጽእ፣ ቀልጢፍካ ነቶም መድሃኒታት ክትወስዶም ኣገዳሲ እዩ።

- እንተደኣ እቶም ናይ ኮቪድ-19 ምልክታትካ እንዳተጋደዱ ዝመጹ ከይኖም፣ ነዘም መድሃኒታት ንምርካብ ናብ ሓኪምካ ወይ ናብ ፋርማሲስት ኪድ።
- ምስ'ቲ ሓኪም ንምዝርራብ ከም ተርጓሚ ዝኣምሰላ ሓገዝ ዘድለዩካ እንተኾይኑ፣ ናብ'ቲ ናይ ዳግመ-ምጥያስ ኤጀንሲ ሰራሕተኛ ጉዳይካ ደውል።

» ሕመም ከቢድ ናይ ምኒን ልዑል ተኸእሎ ዘለዎ እቅንተኮይኑ ናብ ወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ደውል።

እቶም ኣብ ታሕቲ ዝተገልጹ ውሱናት ጸገማት ዘለዉዎም ሰባት ብኮቪድ-19 ብኸቢድ ናይ ምሕመም ተኸእሎኦም ዝግበዩ እዩ።

እዚ ማለት እዞም ሰባት እዚኦም፡

- ኣብ ሆስፒታል ናይ ምድቃስ ተኸእሎኦም ዝግበዩ እዩ
- ጽኑዕ ክንክን ከድልዮም እዩ
- ከስተንፍሱ ንምሕጋዝ ቬንትሌተር ከድልዮም እዩ
- ዝግበዩ ናይ ምሚት ተኸእሎ ኣለዎም

እዚ ድማ ነዞም ዝስዕቡ ሰባት ዘጠቓልል እዩ፡

- ዕድሙኦም 65 ዓመትን ልዕሊኡን ዝኾኑ
- ልዕሊ ዓቕን ክብደት ዘለዎም
- ጥኑሳት
- ሕመም ሸኮርያ ዘለዎም
- ከም ናይ ልቢ ድኻም፣ ሕመም ኮሮናሪ ኣርተሪ፣ ካርዲዮማዮፓቲስ፣ ወይ ልዑል ጸቕጢ ደም ዝኣመሰሉ ጸገማት ዘለዉዎም
- ከም COPD (chronic obstructive pulmonary disease)፣ ኣስሚ (ካብ ማእኸላይ ክሳብ ከቢድ)፣ ኢንተርስቲሽያል ሕመም ሳንቡእ፣ ሲስቲክ ፊብሮሲስን ከምኡ ድማ ፑልሞናሪ ልዑል ጸቕጢ ደም ዝኣመሰሉ ናይ ሳንቡእ ጸገማት ዘለዉዎም
- ከም ካንሰር፣ ሕዳር ሓማም ጸላም ከብዲ፣ ሕዳር ሕመም ኩሊት፣ ሕመም ሲክል ሴል፣ ኤች ኣይ ቪ፣ ወይ ዝተዳኸመ ክእለት ምክልኻል ሕመም ሰብነት ዝኣመሰሉ ካልኣት ጸገማት ዘለዉዎም
- ከም ሴሬብራል ፓልሲ ዝኣመሰሉ ናይ ኒይሮ ዴቪሎፕመንታል ጸገማት(ጸገማት ስርዓተ መትኒ) ዘለዉዎም
- ከም ትራኪዮስቶሚ፣ ጋስትሮስቶሚ፣ ወይ ፖዘቲቭ ፕሬዥር ቬንቲሌሽን ዝኣመሰሉ ናይ ሕክምና ናውቲ ኣብ ውሽጢ ነብሶም ዝርከቡም ሰባት

እንተዳ ካብ'ዞም ዝተጠቐሱ ኩነታት ሓዲኦም ኣለዉኻ ከይኖም እሞ ብኮቪድ-19 እንተ ተለኪፍካ፣ ናብ ሓኪምካ ደውል። ክትሓዩ ዝሕገዘካ መድሃኒት ክህቡኻ ይኸእሉ እዮም ነገር ግን ነቲ መድሃኒት ቀልጢፍካ ምውሳድ ምጅማር ኣገዳሲ እዩ።

ኣብ ህጹጽ ኩነታት

እንተዳኣ ካብ'ዞም ዝስዕቡ ከበድቲ ምልክታት ሓዲኦም ኣለዉኻ ከይኖም፣ ቀልጢፍካ ብ 9-1-1 ብምድዋል ህጹጽ ኣገልግሎት ጥዕና ክትረክብ ፈትን ወይ ናብ ናይ ህጹጽ ሕክምና ማእከል ወይ ናይ ሆስፒታል ክፍሊ ህጹጽ ሕክምና ክትከይድ ፈትን።

- ናይ ምስትንፋስ ጸገም
- ቀዳሊ ዝኾነ ቃንዛ ወይ ጸቕጢ ኣፍ-ልቢ
- ምድንጋር
- ምትሳእ ዘይምኽኣል ወይ ነቕሕኻ ምድናሕ ዘይምኽኣል
- ኣብ ናይ ቆርባኑ ሕብሪ ለውጥታት ምህላው

አብጉዕዞ ክትከውን ከለኽ ውሕስነትካ ዝተሓለወ ይኹን?

» ናብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ኣብ እትጎዳዘሉ ግዜ ውሕስነትካ ሓሉ።

ቅድሚኒ ነቲ ጉዕዞ ምጅማርካ

- ናብ'ቲ ናይ ጥዕና ኣገልግሎት ዝህበካ በዓል ሞያ ጥዕና ኪድን ናይ ናይ ኮቪድ-19 ክታበታትን መዛግብቲ መርመራን ዘጠቓልል ናይ ሕክምና መዛግብትኻ ኣዳልውን።
- ናይ'ቶም ብስሩዕ እትወስዶም መድሃኒታት ናይ 12 ሰሙን ዝኸውን ቀረብ ተቐበል።
- ብዛዕባ ናይ ኮቪድ-19 ክታበታትን ናይ መበራትዒ/ቡስተር ኣማራጺታትን ምስ'ቲ ናይ ጥዕና ኣገልግሎት ዝህበካ በዓል ሞያ ተዘራረብ።

ኣብ እዋን ጉዕዞ

- ክታበት እንተወሰድኻውን ኣብ መዕርፎ ነፈርቲ፣ ነቕጣታት፣ ኣብ ናይ ህዝቢ መጎዳዚያን ማስክ ግበር።
- ኣእዳውካ ኣዘውቲርካ ተሓጽብ ወይ ብኣልኮል ዝተዳለወ ናይ ኢድ ሰኒታይዘር ተጠቀም።
- ኣብ እዋን ጉዕዞ ሕማም እንተተሰማዑካ ን IOM ወይ ን ናይ መገዲ ኣየር ሰራሕተኛ ኣፍልጥ።

ድሕሪ ጉዕዞ ምዝዛም

- ድሕሪ ጉዕዞ ኣብ ዘለዎ ካብ 3-5 ዝኾና መዓልታት መርመራ ግበር፣ ዝኹን ናይ ኮቪድ-19 ምልክታት ከይህልዉኻ ድማ ተኸታተል።
- ነቶም ዘድልዩ ክታበታት እዋንካ ሓሊኽ እንተዘይወሲድካ፣ ብዛዕባ ናይ ኮቪድ-19 ክታበታትን ናይ መበራትዒ ኣማራጺታትን ንወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ወይ ናይ ዳግመ-ምጥያስ ኤጀንሲ ሰራሕተኛ ጉዳይካ ሕተት።

ዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ኣንላይን ርኽብ።

ብዛዕባ ኮቪድ-19 ዝያዳ ሓበሬታ ብቑንቃኽ ንምርካብ ኣብ <https://nrcrim.org/translations> ተወከስ።

» ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ኣገልግሎት ክንክን ጥዕና ክትረክብ ትኽእል ኢኻ።

ናይ ዳግሙ-ምጥያስ ትካልካ ኣብ ወረቓቕትኻ ክትግዘካ እዩ እዚ ድማ ንሕክምና ጥዕና ክትከፍልን ኣብ ኣመሪካ ናይ መጀመርታ ቆጸራ ክንክን ጥዕናኻ ንምድላውን ክትግዘካ እዩ።

ናብ'ዚ ቆጸራ እዚ ክትመጽእ እንከለኻ ንኹሎም ናይ ሕክምናን ናይ ክታቦትን መዛግብትኻ ሒዝኻ ምጻእ።

መደበር መድሃኒታት፣ ናይ ሓኪም ቤት-ጽሕፈታት ወይ ክለኒካትን ሆስፒታላትን ናይ ጥዕና ክንክን ክትረኽቡሎም ትኽእሉም ቦታታት እዮም።

- እቲ ሕክምናኻ ንእሽተይ ወይ ብዝወቱር ዘጋጥም ዓይነት እንተኾይኑ፣ ናብ መደበር መድሃኒት ብምኻድ ኣብ ገዛኻ ኮይንካ ክትሕከሙሉ ትኽእሉሉ መድሃኒት ዓይግ። ነቲ ፋርማሲስት ነቲ ዘለካ ጸገም ግለጹ፣ ንሱ ድማ ነቲ ቅኑዕ ዝኾነ ሕክምና ኣብ ምምራጽ ክትግዘካ እዩ።
- ንሕክምናኻ ኣብ ገዛኻ ክትሕክም እንተዘይክኢልካ፣ ናብ ቤት ጽሕፈት ሓኪም ወይ ክለኒክ ምኻድ ኣብ ግምት ኣእቱ።
- ሕክምናዊ ህጹጽ ኩነታት እንተሃልዩካ፣ ናብ 9-1-1 ደውል ወይ ናብ ማእከል ህጹጽ ክንክን ወይ ክፍለ ህጹጽ ረድኤት ሆስፒታል ኪድ።

ገሊጻም መድሃኒታት ናይ ሓኪም መኣዘዚ ዩድልዮም እዩ፣ ካልኣት ድማ ኣዩድልዮምን።

መኣዘዚታት መድሃኒት ኣብ ፋርማሲ ዘድልዩካ መድሃኒት ክትገዝእ ምእንቲ ሓኪም ክህቡኻ ዝኽእሉ ፍሉይት ፍቓድ እዮም። ብዙሓት መድሃኒታት ብዘይ ናይ ሓኪም መኣዘዚ ክርከቡ ይኽእሉ እዮም፣ ገሊጻም ግን ብዘይ ናይ ሓኪም መኣዘዚ ክዕደጉ ኣይኽእሉን እዮም።

ነቲ ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ዝህልወካ ፈላግይ ወርሒ ጸንሒት ዝኾኑኻ እኹል መጠን መድሃኒታት ዘይብልካ እንተኾይንካ፣ ን IOM (ወይ ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ዘለኻ እንተኾይንካ ነቲ ናይ ዳግሙ-ምጥያስ ኤጀንሲኻ) ሓብሮም።

እቲ ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ዝቐርብ ክንክን ጥዕና ዋጋኡ ክቡር ክኸውን ይኽእል እዩ፣ ይኹን እምበር ናይ ክፍሊት ኣማራጺታት ኣለዉ።

መንግስታዊ መደበት ስደተኛታት ንመጀመርታ ግዜ ምስ መጹ፣ ከምኡ'ውን ንመደበት ብቐዓት ዝኾኑ ትሑት ኣታዊ ዘለዎም ሰባት ወጻኢታት ክንክን ጥዕና ይኽፍሉ። ካልኣት ሰባት ድማ ነቶም ናይ ጥዕና ክንክን ወጻኢታቶም ንምሸፋን ኣብ'ቶም ናይ ውልቂ ናይ ጥዕና መድሕናት ይምርከሱ።

ክንክን ጥዕና ብቋንቋኻ ናይ ምርካብ መሰል ኣለካ።

ኣብያተ ጽሕፈት ሓኪምን ክለኒካትን ምስቶም ሰራሕተኛታት ሕክምና ንክትዘራረብን ክትረዳዳእን ክትግዘኻ ዝኽእሉ ተርጕምቲ ኣለዉዎም። ብዛዕባ ሕክምና ወይ ትወስዶ ሕክምና ዘይተረዳካ ጉዳይ እንተሎ፣ ነቲ ናይ ሕክምና ሰራሕተኛ ሕተቶ።

ክንክን ጥዕና ናይ ብሕቲ እዩ።

ሓኪምካ፣ ክለኒካካ ወይ ፋርማሲኻ ብዘይ ፍቓድካ ብዛዕባ ክንክን ጥዕናኻ ንዝኾነ ሰብ - ዋላ ንስድራቤትካ - ሓበሬታ ከካፍል ኣይክእልን እዩ።

» ሓገዝ ኣበይ ምርካብ ይክኣል።

ሕፃናት እንተሃልዩኻ ወይ ኣብ ዝኾነ ነገር ሓገዝ ምስ ዘድልዩኻ ናብ ናይ ወሃቢ ክንንካ ናይ ዳግሙ-ምጥያስ ትካል ሰራሕተኛ ጉዳይ ደውል። ናይ ርክብ ሓበሬታኦም ኣብ ታሕቲ ማዘገብ።

ናይ በዓል ሞያ ጥዕና ናይ ርክብ ሓበሬታ

ስም: _____

ቁጽሪ ቴሌፎን: _____ - _____ - _____

ሓበሬታ ርክብ ናይ ዳግሙ-ምጥያስ ኤጀንሲ ሰራሕተኛ ጉዳይ

ስም: _____

ቁጽሪ ቴሌፎን: _____ - _____ - _____

ብዛዕባ ኮቪድ-19 ዝያዳ ሓበሬታ ብቋንቋኻ ንምርካብ ኣብ <https://nrcrim.org/translations> ተወከስ።